

Kalmanův filtr

Jan Škoda

Matematicko-fyzikální fakulta Univerzity Karlovy v Praze

29. listopadu 2013

Náplň přednášky

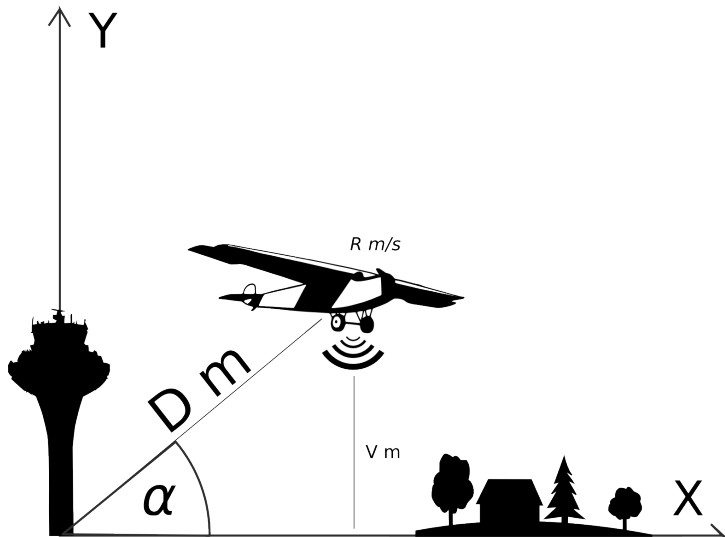
- Motivace – state estimation
- Naivní přístup
- Featury a princip KF
- Matematický model
- Problém podmínky linearity $\rightarrow$ EKF.
- Implementace & ukázka
- Co se nedozvíte: pravděpodobnostní kořeny, statistika.

Motivace

State estimation problem

- Potřeba určit polohu a orientaci robota, sledovat pohyb aktuátorů
- Souhrnně *stav*, zápis jako vektor: $\vec{S} = \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix}$
- Jednoduchá predikce změny stavu
  - Kde budu za 5s?
- Sensory šumí
  - Je třeba je *filtr*ovat.
- Data ze senzorů jsou redundandní
  - Možno využít pro zpřesnění/kontrolu

Příklad: autopilot

Predikce stavu

- Model dynamiky pozorovaného systému
- Popis pomocí rekurzivních rovnic
- $S_{n+1} = f(S_n)$. (v nejzjednodušenější podobě)
- Zároveň bude růst nepřesnost odhadu S_{n+1} na základě nepřesnosti S_n .
- Například pokud mám $\sigma(v) = 0.1$, $s = vt$, a předpovídám $t = 5s$, bude $\sigma(s) = 0.1 * 5$
- Musím KF naučit dynamiku sledovaného systému!

Určení stavu

- Určení nepřesnosti stavu a měření.
- Konstrukce nového stavu na základě měření i starého stavu.
- Konstrukce = vážený průměr predikce ze starého stavu a naměřeného stavu podle jejich přesnosti.
- → řešení problému krátkodobého "zastínění" senzorů
- Měření mi neříkají přímo stav. Ten z nich chci vypočítat.
- Musím KF naučit vztah mezi měřením a stavem!
- $S_n = f(M_n)$ nebo také $M_n = g(S_n)$, kde $g = f^{-1}$.
- Pokud je f lineární funkce, mohu ji reprezentovat maticí.

Naivní přístup

- Šum a nepřesnosti senzorů? Určení odchylky?
  - Plovoucí průměr, směrodatná odchylka.
- Redundandní data?
  - Zprůměrovat a "moc jiná" ignorovat.
- Predikce stavu?
  - Numericky extrapolovat.
- Určení stavu z měření?
  - Hardcodovat do aplikace.

Problémy naivního přístupu

- Pramení z neznalosti dynamiky.
- Plovoucí průměr zhoršuje reakční dobu.
- (Ne)přesnost předpověď' extrapolací.
  - problém s křivkou trendu
- Důsledek: nepřesnost určení stavu

Featury a princip

Featury KF

- Filtrování šumu
- Ignorování nepřesných měření
- Stanovení přesnosti
- Využití redundance dat → vyšší přesnost
- Převod měření na stav
- Udržování stavu (např. odometrie)
- Predikce stavu díky znalosti chování systému
- Vyšší přesnost díky porovnávání s predikcí
- ...?

Princip lineárního KF

- Rekurzivní rovnice vyjadřující vývoj stavu v závislosti na minulém stavu a "vstupu".
- Rekurzivní rovnice vyjadřující vztah stavu a měření.
- Rychlé násobení matic
  - stav + predikce $\rightarrow$ nový stav
  - měření $\rightarrow$ stav
  - stav + vstup $\rightarrow$ predikce
- Měření dokonce nemusí říkat vše o stavu. Něco si filtr může domýšlet.
  - Například pozice v prostoru udržovaná podle měření pohybu.
  - Pozor!
  - Akumulovaná chyba – *drift*.

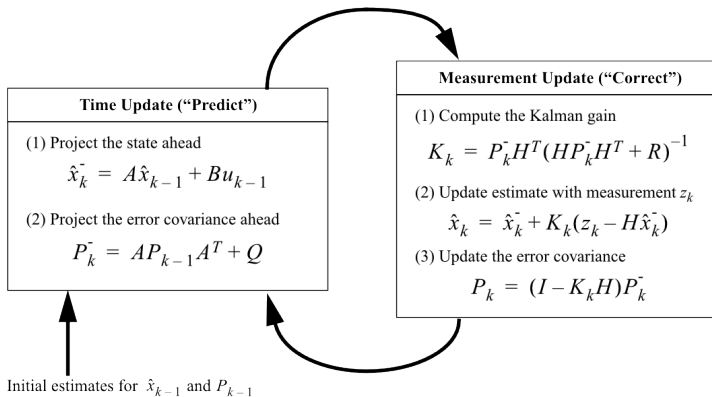
Princip implementace filtru

$$x_k = Ax_{k-1} + Bu_{k-1} + w_{k-1} \quad (1)$$

$$z_k = Hx_k + v_k \quad (2)$$

- Stav $x \in \mathbb{R}^n$.
- Měření z
- Vstup u
- *Process noise* w a *Measurement noise* v

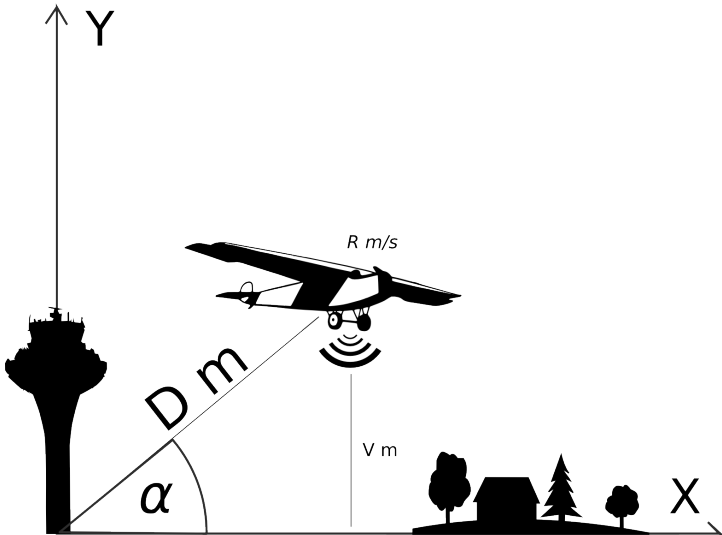
Fáze filtru

EKF – rozšířený Kalmanův filtr

- Motivace: nelineární dynamika
- Lineárních zobrazení (matice) $\rightarrow$ obecné funkce
- Není to tak pěkné, ale prakticky to nevadí

Implementace

Cvičení

- Implementujte KF pro změření konstantního napětí na vodiči.
  - měření: přímo napětí s nepřesností (RMS 0.1V)
  - po 50 měřeních odečtu hodnotu
- Přesnost?

Děkuji za pozornost.
Dotazy?

KFilter – C++ knihovna pro (E)KF

G. Welch, G. Bishop. 2006. *An Introduction to the Kalman Filter*. University of North Carolina.